
Učinkovitost prvog tretmana manualne terapije na kliničke i funkcijeske parametre slabinske kralježnice u bolesnika s križoboljom

---

Effectiveness of the first manual therapy
treatment on clinical and functional parameters
of the patients with low back pain

Andrea Majce, Matko Majce, Tonko Vlak

KBC Split; Zavod za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju s reumatologijom,
Centar za manualnu fizioterapiju Majce & Stojanović

Uvod

Liječenje kronične križobolje različitim pristupima ima za cilj postizanje što boljeg funkcijskog nalaza i povećanje kvaliteta života.

Cilj

Analiziranje učinkovitosti prvog tretmana specifično primjenjene manualne terapije u bolesnika s kroničnom križoboljom i njegova usporedba s tretmanom standardiziranih individualnih terapijskih vježbi, s obzirom na evaluirane mjere ishoda intenziteta boli, funkcionalnosti i pokretljivosti.

Metode i ispitanici

U randomiziranom kontroliranom istraživanju je sudjelovalo 80 bolesnika s kroničnom križoboljom, u dvije homogene skupine. Pokusna je skupina za intervenciju imala manualnu terapiju, dok je kontrolna skupina radila standardizirane individualne terapijske vježbe. Glavne mjere ishoda: intenzitet boli (mjerena vizualno-analognom skalom), razina funkcionalne onesposobljenosti (bodovana Roland Morris upitnikom) i pokretljivost kralježnice (fleksija i lateralna fleksija). Podatci su se prikupljali u Zavodu za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju s reumatologijom KBC-a Split i u Centru za manualnu fizioterapiju Majce & Stojanović u Splitu.

Rezultati

Statističkom analizom ponovljenih testiranja, pri rasponu pouzdanosti od 95%, utvrđeno je: intenzitet boli mјeren VAS-om u ponovljenom testiranju pokušne skupine pokazao je prosječni pad za 25,23 boda, dok je u kontrolnoj skupini pokazao prosječni porast za 3,73 boda; rezultati Roland Moriss upitnika u pokušnoj su skupini pokazali prosječno manje vrijednosti za 4,35 boda nakon tretmana, dok su bolesnici kontrolne skupine prijavili prosječno veći stupanj fizičke onesposobljenosti nakon tretmana terapijskim vježbama za 0,55 boda; pokretljivost slabinske kralježnice u fleksiji bila je prosječno bolja za 11,23 cm u pokušne skupine, dok je u kontrolne skupine bila prosječno lošija za 2,85 cm; pokret lateralne fleksije udesno pokušne skupine bio je prosječno bolji za 1,75 cm, dok je kontrolnoj skupini bio prosječno lošiji za 1,50 cm; pokret lateralne fleksije uljevo pokušne skupine bio je prosječno bolji za 2,68 cm, dok u kontrolnoj skupini nije bilo statistički značajne promjene

Rasprava/zaključak

Temeljem analize glavnih mјera ishoda: intenziteta boli, pokretljivosti kralježnice i funkcionalne onesposobljenosti, manualna terapija pokazala je značajno bolje rezultate od terapijskih vježbi u liječenju kronične križobolje.

Ključne riječi: kronična križobolja, manualna terapija, terapijske vježbe, intenzitet boli, funkcionalna onesposobljenost, pokretljivost kralježnice